ಅಂಥ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದು ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಈಗ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದಕೆ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಮತಿ ದಮಯಂತಿ ಬೋರೇಗೌಡ.— ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ತೀವ್ರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್ ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.— ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಕಡೆ ಹೊಸ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರ್ಮಾಡಬೇಕೆ ಹೊರತು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿರುವ ಕಡೆ ಹೊಸ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಶರಣಪ್ಪ.— ಈಗ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಿರಿ ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವಶಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ? ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಹೆಲ್ತ್ ಸೆಸ್ ಎಂದು ವಸೂಲ್ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಇಲ್ಲದೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ನೀಡಿ ಈ ಗಾಗಲೇ ಒಂದು ವರ್ಷವಾಯಿತಾದರು ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ ಅದಕಾರಣ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.— ಆ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶ; ಒಂದೆರಡು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಆ ವಿಚಾರ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮುಂದೆ ಬಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಲಿದೆ.

Temples under control of Government

180 SRI K. SIDDAIAH (Santhemarahalli).— Will the Minister for Revenue be pleased to state.—

(*a*) the total number of temples that come under the control and administration of Government: the total revenue from all sources of those temples and expenditure incurred by those temples for the years 1973-74, 1974-75 and the number of persons employed in those temples:

(*b*) out of them, the total number of temples in Mysore District and the Revenue (from all sources) and expenditure for the years 1973-74 and 1974-1975, the number of persons employed;

(*c*) the total No. of Major temples in Mysore District, their names, their Revenue and expenditure for 1973-74 and 1974-75 and the number of persons employed;

(*d*) whether it is a fact that some of the employees of those temples are paid more then salary for different work or service in the same temple;

(*e*) whether there is any fund earmarked out of the revenues of the temples for providing amenities to the pilgrims;

(*f*) whether the members of any caste among the Hindus are eligible for appointment in the services of the temples?

SRI N. HUTCHMASTHY GOWDA (Minister for Revenue).—

(*a*) Total No of temples ... 25,531

Total revenue and expenditure of those temples:

	Revenue	*Expenditure*
1973-74	Rs. 1,94,29,923,-28	Rs. 1,78,19,932-33

1974-75 Rs. 1,67,98,168,-34 Rs. 1,61,43,070-21
No, of persons employed ... 76,593. persons

(*b*) Total No. of temples in Mysore District 181
Total Revenue and expenditure of the Temples;

	Revenue	*Expenditure*
1973-74	Rs. 10,30,056-35	Rs. 8,87,987-86
1974-75	Rs. 12,74,444-05	Rs. 12,69,227-86

No. of persons employed ... 758

(*c*) Total No. of Major temples in Mysore District(list appended) 32 Total Revenue and Expenditure of those major Temples;

	Revenue	*Expenditure*
1973-74	Rs. 3,93,902-51	Rs. 2,70,808-62
1974-75	Rs. 10,47,025-88	Rs. 9,25,476-60

(*d*) Yes.

(*e*) No.

(*f*) Yes.

List showing the names of Muzrai Institutions (Major) in Mysore District.

Mysore Taluk.—

1. Sri Prasanna Nanjundeshwara Swamy Temple, Santhepet, Mysore.
2. Sri Chandramouleshwara Swamy Temple
3. Sri Shanthinatheshwara Swamy Temple
4. Sri Mahantheshwara Swamy Temple
5. Sri Venkataramana Swamy Temple

N. R. Nagar Taluk—

6. Sri Rama Devaru Temple, Chunchanakatte
7. Sri Arkeshwara Swamy Temple, Yedathore
8. Sri Lakshminarayana Swamy Temple, Hampapura
9. Sri Yoganarasimha Swamy Temple, Saligrama
10. Sri Nadidada Anjaneya Swamy Temple, Hanasoge
11. Sri Avimuktheshwara Swamy Temple, Hanasoge
12. Sri Mukhyapranadevaru Temple, Hanasoge
13. Sri Basaveshwara Swamy Temple, Hadya
14. Sri Veerabhadra Swamy Temple, Hadya
15. Sri Durga Parameshwari Temple, Hampapura

H. D Kote Taluk—

16. Sri Neelakanteshwara Swamy Temple, Mugudilu

Periyapatna Taluk—

17. Sri Siddlu Mallikarjuna Swamy Temple, Bettadapura

Nanjangud Taluk—

18. Sri Lakshmikantha Swamy Temple, Kalale
19. Sri Prasanna Nanjundeshwara Swamy Temple Chikkajahnachatra
20. Sri Channigaray Swamy Temple, Hadinaru
21. Sri Nemeshwara Swamy Temple, Yachagalli
22. Sri Gowripatheshwara Swamy Temple, Kanaiur
23. Sri Venugopala Swamy Temple and Sri Krishnarajeshwara Swamy Temple, Kaiyadipura
24. Sri Maramma Devaru Temple, Hulimavu

Gundlupet Taluk—

25. Sri Hulaganamaradi Venkataramana Swamy Temple, Therakanambi.

Chamarajanagra Taluk—

26. Sri Veerabhadra Swamy Temple, Amachavadi

Yelanadur Taluk—

27. Sri Biligiri Rangaswamy Temple, B. R. Hills

T. Narasipur Taluk—

28. Sri Gunjanarasimha Swamy Temple, T. Narasipur
29. Sri Agastheshwara Swamy Temple, Thirumakudlu
30. Sri Vaidyeshwara Swamy Temple, Talakad
31. Sri Honnadevi and Sri Veerabhadraswamy Temple Sosalo
32 Sri Venugopala Swamy Temple, S. R. Pur

Hunsur Taluk— Nil

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಪ್ರತಿವರ್ಷ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಸಂಬಳಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

†ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಕೂಡಲೇ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಕೆಲವು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಎರಡೆರಡು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದ ಕಾರಣ ಆ ನೌಕರರ ಸಂಬಳವನ್ನು ರ್ಯಾಷನಲೈಸೇಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸ್ಟ್ಯಾಫ್ ಇದೆ ಮತ್ತು ಅವರವರ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸಂಬಳ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೋ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೋ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದೆ. ಕೆಲವು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸವಿರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ೮ ೧೦ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸವಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಲಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಎರಡನೇ ದರ್ಜೆಯಂ ಗುಮಾಸ್ತರಷ್ಟಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಿನ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರಷ್ಟಾಗಲಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದ್ದುದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ೨–೩ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ಯಾರಿಗೂ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ಈಗಾಗಲೇ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ನಡೆಯಂ ಬೇಕು. ತಾವು ಅರ್ಚಕರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ೫–೧೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಒಂದು ದಿವಸದ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಅರ್ಚಕರ ಜೀವನ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಲು ಮತ್ತು ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಪೂಜೆ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ನಡೆದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಖ ಶಾಂತಿಗಳುಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದ ಖಜಾನೆಯಿಂದ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಾಲಿ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಹಣ ಸಾಲದೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಬೋತಾ ಬಜೆಟ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿರುವ ಟಿಕೆಗಿ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಅವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಕೊನೇಪಕ್ಷ ಅನೇ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರಷ್ಟು ಸಂಬಳವನ್ನಾದರು ಕೊಡಲು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಬರುತ್ತಿರುವ ಪರಮಾನದ ಳಿರಷ್ಟಾದರೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಭಕ್ತಿ ಕಾಣಿಕೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಿ ಕೊಡ ಬಹುದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬಹುದು, ಆದಕ್ಕೆ ನನ್ನದೇನು ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನವಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಮಂಜುನಾಥ್‌ರಂಥವರು ಭಕ್ತಿಯಿಂದಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ಅನೇಕ ಕಡೆ ಬಹುಬಾಗದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದುದು ನಿಜ. ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಜೀರೆಯವರು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿಂದಿನ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ಅರ್ಚಕ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದ. ಅದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದ ಮೇಲೆ ಉಳುವವನಿಗೆ ಭೂ ಒಡೆಯನಾಗಬೇಕೆಂಬ ಧೋರಣೆಯಂತೆ ಜಮೀನು ಉಳುವವನಿಗೆ ಸೇರಿ ಹೋಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಪೂಜೆ ನಿಂತ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಜಮೀನನ್ನು ಅರ್ಚಕನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಪೂಜೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ಪುನರ್‌ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ —ಈಗಾಗಲೇ ಕಾನೂನು ಆಗಿದೆ. ಅರ್ಚಕನಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಕಾನೂನನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಕೆಲಸ.

Small Scale Industries

210 SRI K. R. SRINIVASULU NAYUDU (Shanthinagar).—Will the Minister of State for Small Scale Industries be pleased to state :—

(*a*) the different agencies that are helping to build small scale Industries in the state ;

(*b*) the plan, programme and also mode of helping ;

(*c*) whether there is any scheme before the Government to develop the Small Scale Industries all over the State after taking the techno-economic survey ?

SRI M. VEERAPPA MOILY (Minister of State for Small Scale Industries).—

(*a*) The following are the agencies :

1. Department of Industries and Commerce.
2. Karnataka Small Industries Development Corporation Limited.